

Duits-Nederlandse uitwisseling over veiligheid

Achtergrond - 16 april 2025 - Auteur: Wiebke Pittlik

Terwijl de Nederlandse voormalig minister en diplomaat Tom de Bruijn onlangs in de NRC waarschuwde dat Nederland zich niet van de Verenigde Staten moet vervreemden, schreef de Duitse oud-diplomaat Eckhard Lübke in de Frankfurter Allgemeine Zeitung dat Duitsland niet meer kan vertrouwen op steun van de VS. Waar De Bruijn stelde dat Europa niet te veel op de Franse atoomparaplu moet vertrouwen, schreef Lübke dat Duitsland moet proberen nucleaire garanties van Frankrijk te krijgen.

Dezelfde kloof in inschatting werd zichtbaar tijdens The Münster Dialogues, een Nederlands- Duitse conferentie op 13 en 14 maart in Berlijn. “Een interessante *clash*”, zegt Jacco Pekelder terugblikkend. Hij is hoogleraar-directeur van het Zentrum für Niederlande-Studien aan de universiteit in Münster en initiatiefnemer van de eerste Münster Dialogues, die als het aan hem ligt jaarlijks een vervolg krijgen.

Tom de Bruijn hield bij deze conferentie de inleiding. Hij vindt de discussie over een alternatief voor de bescherming van de NAVO gevaarlijk en riep Europa op om er geen *self fulfilling prophecy* van te maken dat de NAVO uit elkaar valt. Europa moet erop gericht zijn de VS aan boord te houden. Na De Bruijn kwamen sprekers aan het woord die juist stelden dat Europa zich moet voorbereiden op het scenario dat de VS niet meer garant staat voor de veiligheid van Europa. Proberen de relatie goed te houden werkt niet met deze regering, stelde een van de andere sprekers. Duitsland en Nederland moeten ambitieuzer zijn in het vormgeven van een Europese verdediging - ook zonder de Verenigde Staten, concludeerde veiligheidsexpert Gesine Weber. (Lees op [LinkedIn](#) haar drie ‘takeaways’ van de conferentie)

Pekelder: “Ik vond de vraag die de Marburgse historicus Eckart Conze opwierp wel treffend: Zien we hier een generatiekloof tussen de mensen die met de Koude Oorlog zijn opgegroeid en de mensen die die ervaring niet hebben? Is het misschien een nadeel om in de Koude Oorlog te zijn opgegroeid?”

Het is precies deze uitwisseling die Pekelder voor ogen had met The Münster Dialogues, die hij samen met de Nederlandse ambassade in Berlijn heeft georganiseerd. Pekelder wil historici en economen, politici en mensen van denktanks bijeen brengen, niet in zijn thuisstad Münster, maar in het politieke hart van Duitsland. “Ik wil in het politieke Berlijn een regelmatige Nederlands-Duits-Europese dialoog over de gemeenschappelijke toekomst in Europa, met name op veiligheidsgebied”, vertelt hij als hij telefonisch terugblijkt op de conferentie, vanuit Münster.

Duitsland en Nederland werken nauw samen op veel gebieden. Ze hebben zelfs geïntegreerde legereenheden. Wat er te leren valt van de hechte politieke, economische en culturele samenwerking hoopt Pekelder met de jaarlijkse conferentie voor het voetlicht te brengen. Sinds 1994 was er de Nederlands-Duitse Conferentie (later Nederlands-Duits Forum) voor deze uitwisseling, maar dat Forum is na de laatste online-editie in 2021 een zachte dood gestorven. Met The Münster Dialogues hoopt Pekelder deze uitwisseling nieuw leven in te blazen. “Ik vind het spannend om de goede mensen aan tafel te krijgen voor een intellectuele uitwisseling op hardcore issues, zoals geopolitiek, defensie en economische onafhankelijkheid.”

Het is in Berlijn vooral duidelijk geworden hoe de thema’s Europese defensie, strategische autonomie en een weerbare samenleving onderling vervlochten zijn, stelde directeur Ton Nijhuis van het Duitsland Instituut Amsterdam toen hij samen met directeur Anna van Zoest van de Atlantische Commissie terugblikte op de conferentie tijdens een [podiumgesprek in Spui 25](#) op 17 maart. Europa moet z’n huiswerk doen. Nijhuis: “We zeggen wel dat we de urgentie voelen, maar de nationale leiders zeggen te vaak ‘ons land eerst’. Uiteindelijk zit iedereen op de eigen nationale stoel.” Van Zoest sluit zich aan bij De Bruijn: “We moeten de VS aan boord houden.” Europa kan op veiligheidsgebied nog niet zonder de VS.

Dit is een artikel gedownload via duitslandinstituut.nl.

Artikel:

<https://duitslandinstituut.nl/artikel/63078/duits-nederlandse-uitwisseling-over-veiligheid>